

LØSNINGSFORSLAG

FAG 75563 ROMLIG STATISTIKK
VÅR 1997

Onsd. 4. juni 1997

H. Omre

OPPGAVE 1 SEKVENSIELL ALGORITME

Stokastisk kontinuerlig felt $\{R(x); x \in D \subset R^2\}$

a) Betrakt dekomposisjonen:

$$f_R(\tau) = f_{R_1, \dots, R_m}(\tau_1, \dots, \tau_m)$$

$$= f_{R_m | R_{m-1}, \dots, R_1}(\tau_m | \tau_{m-1}, \dots, \tau_1)$$

$$\times f_{R_{m-1} | R_{m-2}, \dots, R_1}(\tau_{m-1} | \tau_{m-2}, \dots, \tau_1)$$

$\vdots$

$$\times f_{R_2 | R_1}(\tau_2 | \tau_1)$$

$$\times f_{R_1}(\tau_1)$$

Ved å nesse seg nedover fra kan en se at den sekvensielle algoritmen er korrekt.

For at algoritmen skal fungere må en ha eksplisitte uttrykk for

$$f_{R_l | R_{l-1}, \dots, R_1}(\tau_l | \tau_{l-1}, \dots, \tau_1) ; \text{ alle } l$$

eller tilsvarende

$$f_{R_1, \dots, R_l}(\tau_1, \dots, \tau_l) \quad \text{alle } l.$$

b) I Gaussiske kontinuerlige felt vil:

$$f_{R_{l-1}, \dots, R_1}(r_{l-1}, \dots, r_1) \Rightarrow N_l(\mu, \Sigma) \text{ alle } l \\ \text{dvs}$$

$$f_{R_l | R_{l-1}, \dots, R_1}(r_l | r_{l-1}, \dots, r_1) \Rightarrow N_1(\mu_{el.}, \sigma_{el.}^2)$$

hvor

$$\mu_{el.} = E\{R_l | R_{l-1} = r_{l-1}, \dots, R_1 = r_1\} = \text{kjent uttrykk}$$

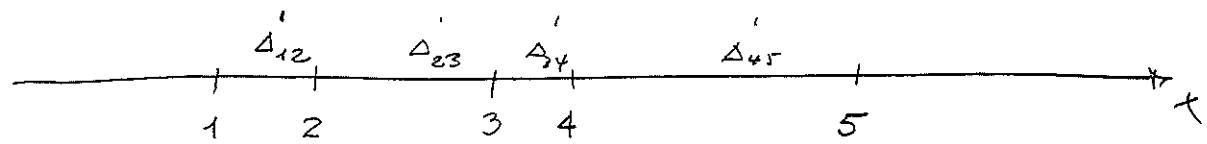
$$\sigma_{el.}^2 = \text{Var}\{R_l | R_{l-1} = r_{l-1}, \dots, R_1 = r_1\} = \text{kjent uttrykk}$$

I uttrykkene $\mu_{el.}$ og $\sigma_{el.}^2$ inger Σ^{-1}
hvor Σ er av dimensjon $l-1$. Dekompo-
nering av denne matrisen kan være
umulig for store l .

En mulig approksimasjon er å kun
 inkludere de gridnodeene blant $\{l-1, \dots, 1\}$
 som ligger nærmest l i betringingen. Dvs
 at Σ blir av lavere dimensjon.

OPPGAVE 2 MARKOV-EGENSKAP

Stokastisk kontinuerlig prosess $\{R(x); x \in \mathcal{S} \subset \mathbb{R}^1\}$

Dvs at $(R(x_1), \dots, R(x_5)) \rightsquigarrow N_5(\mu, \Sigma)$

samt

$R(x_3) | R(x_1), R(x_2), R(x_4), R(x_5) \rightsquigarrow N(\mu_{3|1,2,4,5}, \sigma^2_{3|1,2,4,5})$
med

$$\mu_{3|1,2,4,5} = E\{R(x_3) | R(x_1), R(x_2), R(x_4), R(x_5)\} =$$

$$\sigma^2_{3|1,2,4,5} = \text{Var}\{R(x_3) | R(x_1), R(x_2), R(x_4), R(x_5)\}$$

Fordi Gaussiske pdf er entydig definert av μ og σ^2 krever Markov-egenskapen at:

$$\mu_{3|1,2,4,5} = \mu_{3|2,4}$$

$$\sigma^2_{3|1,2,4,5} = \sigma^2_{3|2,4}$$

Betrakt:

$$\mu_{3|1,2,4,5} = \mu + \sum_{i=3}^4 \sum_{j=1}^{i-1} (x_j - \mu)$$

$$\sigma^2_{3|1,2,4,5} = \sigma^2 - \sum_{i=3}^4 \sum_{j=1}^{i-1} \sum_{k=3}^i$$

-med kritiske element:

$$\sum_{i=3}^4 = \sigma^2 [e^{-\Delta_{13}}, e^{-\Delta_{23}}, e^{-\Delta_{34}}, e^{-\Delta_{35}}]^T$$

$$\sum_{i=1}^4 = \sigma^2 \begin{bmatrix} 1 & e^{-\Delta_{12}} & e^{-\Delta_{14}} & e^{-\Delta_{15}} \\ e^{-\Delta_{12}} & 1 & e^{-\Delta_{24}} & e^{-\Delta_{25}} \\ e^{-\Delta_{24}} & e^{-\Delta_{24}} & 1 & e^{-\Delta_{45}} \\ e^{-\Delta_{15}} & e^{-\Delta_{25}} & e^{-\Delta_{45}} & 1 \end{bmatrix}$$

med $\Delta_{ij} = \alpha / |x_i - x_j|$

Den viktige faktor som kan eliminere observasjon 1 og 5 er:

$$\beta' = \sum_{i=3}^5 \sum_{j=1}^{i-1} \quad \text{med } \beta = (\beta_1, \beta_2, \beta_4, \beta_5)'$$

en har

$\sum_{i=3}^5 \beta = \sum_{i=3}^5 \sum_{j=1}^{i-1}$ - et sett av fire lineart, uavhengige lineare lekninger med fire ukjente. Det finnes altså en unik løsning for

Dersom vi kan vise at $\beta_1 = \beta_5 = 0$ i denne løsningen så er vi i haun.

Multiplicer 1. lekning med $e^{-\Delta_{12}}$ og 4. lekning med e

$$\begin{bmatrix} e^{\Delta_{12}} & 1 & e^{-\Delta_{24}} & e^{-\Delta_{25}} \\ e^{-\Delta_{12}} & 1 & e^{-\Delta_{24}} & e^{-\Delta_{25}} \\ e^{-\Delta_{14}} & e^{-\Delta_{24}} & 1 & e^{-\Delta_{45}} \\ e^{-\Delta_{14}} & e^{-\Delta_{24}} & 1 & e^{\Delta_{45}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \beta_1 \\ \beta_2 \\ \beta_4 \\ \beta_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} e^{-\Delta_{23}} \\ e^{-\Delta_{23}} \\ e^{-\Delta_{34}} \\ e^{-\Delta_{34}} \end{bmatrix}$$

Dersom en setter $\beta_1 = \beta_5 = 0$ blir en sittende med fire likninger og to ukjente, β_2 og β_4 . Lekningene er imidlertid lineart uavhengige og kun av rank to, dvs

$$\begin{bmatrix} 1 & e^{-\Delta_{24}} \\ e^{-\Delta_{24}} & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \beta_2 \\ \beta_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} e^{-\Delta_{23}} \\ e^{-\Delta_{34}} \end{bmatrix} - \text{sone har unik løsning for } \beta_2 \text{ og } \beta_4$$

Dette tilsvare $\sum_{i=3}^5 \beta = \sum_{i=3}^5$ for $R(x_3) | R(x_2), R(x_1)$

QED.

OPPGAVE 3 SAMPLING I PUNKTMODELLER

Stokastisk punktfelt $\{\mathbf{X}_i; i=1, \dots, n\}; \mathbf{X} \in \mathcal{D} \subset \mathbb{R}^2$

$$f_{\mathbf{X}_1, \dots, \mathbf{X}_n}(x_1, \dots, x_n) = \text{konst} \cdot \exp \left\{ \sum_i^n a(x_i) + \sum_{i \neq j}^n b(x_i, x_j) \right\}$$

a) Anta $b(x_i, x_j) = 0.0$ alle x_i, x_j

Dvs:

$$f_{\mathbf{X}_1, \dots, \mathbf{X}_n}(x_1, \dots, x_n) = \text{konst} \cdot \prod_i^n \exp \{a(x_i)\} = \prod_i^n f_{\mathbf{X}_i}(x_i)$$

Det er da åpenbart at den sekvensielle simuleringralgoritme med

$$f_{\mathbf{X}_1 | \mathbf{X}_{e-1}, \dots, \mathbf{X}_e}(x_e | x_{e-1}, \dots, x_1) = f_{\mathbf{X}_e}(x_e)$$

kan benyttes. Dvs at punktene kan legges ut uavhengig av hverandre. Rejektionsampling kan f.eks. brukes for hvert punkt.

b) Avhengighet mellom punktene krever en Metropolis-Hastings algoritme.

Definer forslagskjernen:

- $l \sim \text{Uni}\{\{1, \dots, n\}\}$ - uniform over settet $\{1, \dots, n\}$

- $x' \sim \text{Uni}[\mathcal{D}]$ - uniformt over domene $\mathcal{D}$

- $y = (x_1, \dots, x_{e-1}, x'_e, x_{e+1}, \dots, x_n)$

Det vil si kjerne $q_{xy} = q_{yx} = \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{|\mathcal{D}|}$, alltså symmetrisk

$$\alpha_{x,y} = \min \left\{ 1, \frac{f_{\mathbf{X}}(y)}{f_{\mathbf{X}}(x)} \right\}$$

$$= \min \left\{ 1, \exp \left\{ a(x') - a(x_e) + \sum_{i=1}^n b(x'_e, x_i) - b(x_e, x_i) \right\} \right\}$$

c) Denne algoritmen har forslagskjernen:

- $\ell \sim \text{Uni}[\{1, \dots, n\}]$ - uniformt over settet $\{1, \dots, n\}$
- $x' \sim \text{Uni}[A_{x_e} \cap D]$ - uniformt over domenet $A_{x_e} \cap D$
- $y = (x_1, \dots, x_{e-1}, x'_e, x_{e+1}, \dots, x_n)$

Dos. at kjernen er:

$$q_{xy} = \frac{1}{n} \frac{1}{|A_{x_e} \cap D|}$$

$$q_{yx} = \frac{1}{n} \frac{1}{|A_{x'} \cap D|}$$

$$\text{dvs } q_{xy} \neq q_{yx}$$

Def gir:

$$\alpha_{xy} = \min \left\{ 1, \frac{f_x(y)}{f_x(x)} \cdot \frac{q_{yx}}{q_{xy}} \right\}$$

$$= \min \left\{ 1, \exp \left\{ a(x') - a(x_e) + \sum_{i \neq e}^n b(x'_i, x_i) - b(x_e, x_i) \right\} \frac{|A_{x'} \cap D|}{|A_{x_e} \cap D|} \right\}$$

Merk! Domenelet A_e må være rotasjonsymmetrisk slik at $q_{xy} > 0 \Rightarrow q_{yx} > 0$